

Chava - A Tragic Hero

1

רש"י בראשית ג:ד

4. You shall not surely die. He [the serpent] pushed her [Eve] until she touched it [the tree]. He said to her: "Just as there is no death in touching [the tree] so, there is no death in eating [its fruit]." (B. R.).

4 ל'אִמּוֹת תָּמֹתָן. דְּחָפָה עַד שֶׁנִּגְעָה בּוֹ, אָמַר לָהּ, כָּשֶׁם שָׁאִין מִיָּתֶה בְּנִיגְעָה, כִּף אֵין מִיָּתֶה בְּאֹכִילָהּ (בְּיַר):

2

רש"י בראשית ג:ו

6. And when the woman saw She saw the words of the serpent, and they were pleasing to her and she trusted him (B. R.). That the tree was good To make her be like God.

6 וַתִּרְאֵהָ הָאִשָּׁה. רָאָתָהּ דְּכָרְיוֹ שֶׁל נָחֶשׁ וְהִנָּאוּ לָהּ וְהֶאֱמִינָתוֹ (בְּיַר): כִּי טוֹב הָעֵץ. לְהִיּוֹת כְּאֱלֹהִים:

And she gave also unto her husband That she should not die and he would [remain] living and marry another.

וַתִּתֵּן גַּם לְאִישָׁהּ. שָׂקָא תָמוֹת הִיא וְיִחְיָה הוּא, וְיִשָּׂא אַחֶרֶת:

3

פירוש ה"משך חכמה"

ג, טו אל האשה אמר, הרבה ארבה. הגה בעת הציווי לאדם¹, אז היה טרם יצירת חוה כמבואר בכתוב², רק היתה³ בגדר המוטל חוב, שמצווין את האב על הבנים. ועוד מה שנתנה לו לאכול היה בגדר "לפני עור", שהכשילה אותו מה שהיה מוזהר מפני השם יתברך. לכן על החטא עצמו, מה שלא שמרה הציווי שנצטוותה ממולידה — הוא האדם שממנו לוקחה — נתקללה בצער גידול בנים ולידתם⁴. ומה שהכשילה אדם, נתקללה ב"הוא ימשול בך"⁵. ועל האדם היה גם כן החטא כפול, שנצטווה להזהיר את בניו והגלקתין ממנו⁶, והוא שמע לקול אשתו, וזה "אשר ציויתך לאמר", — פירוש לאמר לאחרים — ו"אכלת"⁷ — בעצמך, ודו"ק. "משל בך", הוא שהוא יהיה זן ומפרנסה, ומידו תקח מחסורה, וזו היא הממשלה עליה.

4

בראשית רבה כ:כז

עפר אתה ואל עפר תלך לא נאמר אלא תשוב: (כז) ויקרא האדם שם אשתו חוה. ניתנה לו לחיותו ומיעצתו כחויא. ד"א חוה חוה לה אדה"ר כמה דורות אבדה. ור' אהא אמר חוה חוה. ואת חוה דאדם: (כח) כי חיויא חויה כו'. הגהש הוא היה נחש ומסית שלך ואתה היית נחש ומסית לאדם:

5

רש"י בראשית ג:כ

20. And the man called Scripture [now] returns to its first subject (2.20): "And the man gave names." It interrupted (with the episode of the serpent) only to teach you that through the giving of names was Eve mated to him. As it is written: "But for Adam there was not found a help [suitable] for him;" — therefore, "He caused a deep sleep to fall."

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם. חֲזַר הַכְּתוּב לְעִנְיָנו הָרִאשׁוֹן: וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת, וְלֹא הִפְסִיק אֶלָּא לְלַמֶּדְךָ, שֶׁעַל יְדֵי קְרִיאַת שְׁמוֹת, נִדְוְנָה לּוֹ חוּהַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: — וְלֹא אָדָם לֹא מָצָא עֹזֵר כְּגֹדּוֹ, לְפִיכָךְ נִפְלַל תְּרַדְמָה,

6

ר' בחיה לבראשית ג:כ

(כ) ויקרא האדם שם אשתו חוה. על דרך הפשט מלת חוה פירושה מדברת, מלשון אחור שמע לי⁸⁹, והיה זה מחכמתו הגדולה בקריאת השמות, וקראה כן כי כן הבין בטבעה שהיא דברנית*, ומכאן ראוי להיות כל הנשים דברניות⁹⁰. ואמר, כי היא היתה אם כל חי, כלומר, חי, המדבר⁹¹, להוציא שאר בעלי חיים שאין להם שכל, והדבר אין בהם*. ועל דרך המדרש⁹² שם אשתו חוה, מלשון חויה, ומפני שקראה כן לכך נזדווג לה נחש ומכאן למדו רז"ל שהשם גורם.

ואל־אישך תשוקתך .
(shall be) thy desire
for marital life.
לתשמיש,
ואעפ"כ
אין לך מצח
לתבעו בפה,
אלא הוא ימשל בך,
הכל ממנו ולא ממך:
Everything is from
him and not from
you.

רש"י בראשית ג:טו

7

16. 'T'SHUKATHECH' (AND THY DESIRE) SHALL BE TO THY HUSBAND, meaning for cohabitation. Yet you will not have the boldness to demand it by word, rather *he shall rule over thee*. It will all be from him and not from you. Thus are the words of Rashi. But this is not correct, for modesty is praiseworthy in a woman, just as the Rabbis have said: ³⁹⁶ "This is a good quality in women."

Rabbi Abraham ibn Ezra said: "And thy desire shall be to thy husband, meaning your obedience." This means you will obey whatever he commands you for you are under his authority to do his desire. However, I have found the expression *t'shukah* used only in connection with desire and lust.

The correct interpretation appears to me to be that He punished her that her desire for her husband be exceedingly great and that she should not be deterred by the pain of pregnancy and birth or that he keeps her as a maid-servant. Now it is not customary for a servant to desire to acquire a master over himself, rather his desire is to flee from him. Thus her punishment is measure for measure; she gave [the fruit of the tree of knowledge] also to her husband and he ate at her command, and He punished her that she should no longer command him, but instead he should command her entirely at his will.

רמב"ן בראשית ג:טז

8

(טז) ואל אישך תשוקתך. לתשמיש. ואף על פי כן אין לך מצח לתבעו בפה. אלא הוא ימשול בך. הכל ממנו ולא ממך, לשון רש"י. ואינו נכון כי זה שבח באשה, כמו שאמר⁴³ וזו מדה יפה בנשים. ורבי אברהם אמר ואל אישך תשוקתך, משמעתך. והטעם תחשמיני אל כל אשר יצוה עליך כי את ברשותו לעשות חפצו. ולא מצאתי לשון תשוקה רק בחשק ותאוה. והנכון בעיני שהענין אותה שתהיה נכספת מאד אל בעלה, ולא תחוש לצער ההריון והלידה, והוא יחזיק בה כשפחה, ואין המנהג להיות העבד משתוקק לקנות אדון לעצמו, אבל יברח ממנו ברצונו. והנה זו מדה כנגד מדה, כי היא נתנה גם לאישה ויאכל במצותה, וענשה שלא תהיה היא מצוה עליו עוד, והוא יצוה עליה כל רצונו.

*ואל

אישך תשוקתך מלמד שהאשה משתוקקת (*) על בעלה בשעה שיוצא לדרך והוא ימשל בך מלמד שהאשה תובעת בלב והאיש תובע בפה זו היא מדה טובה בנשים

עירובין ק:

9

10

ר' שמשון
רפאל הירש

שוק, market, שוק, thigh, שוקק, a strong mass-movement of locusts or horses, the basic conception accordingly, to move oneself powerfully towards one direction, hence תשוקה, the direction of feelings and the other efforts towards one goal, striving towards, longing. It is in the nature of woman to feel that she can only really live a full life in union with a husband, and yet it is only adding a fresh renunciation: הוא ימשל בך! The altered condition of the earth towards Man, that henceforth it will only yield him his bread by his hard labour, already makes Woman more dependent on Man, the actual breadwinner, and so endangers the original equality. Thus it develops in general, where the תורה does not bring the recovery and peace in all this, and establishes Man and Woman again in an equal God-serving calling of being priests to God, and again makes the wife "the crown of her husband", and to the "invaluable pearl" of his life (Prov. XII,4, XXXI,10).

